

Адвокати Одеського регіону періодично готують документи для звернення у Європейський Суд з прав людини і кожна справа, яка позитивно була вирішена на користь особи, якій адвокат надавав правову допомогу, обов'язково публікується у Віснику Одеської адвокатури.

Редакція пропонує адвокатам справу «Чуян проти України», матеріали якої були підготовлені адвокатом Барановим В.І. і яка закінчилася задоволенням вимог громадянки України.

СПРАВА ЧУЯН ПРОТИ УКРАЇНИ

(заява №24131/03)

РІШЕННЯ СУДУ СТРАСБУРГ

15 листопада 2007 року

Дане рішення стане остаточним при умовах, зазначених у Статті 44 § 2 Конвенції. Воно може підлягати редакції.

У справі Чуян проти України ,
Європейський суд по правах людини (пятий відділ), як Палата, що складається з:
Пана П. Лоренцен, Президента
Пані С Ботучарова
Пана В. Вуткевич
Пані М Цаца-Ніколовська
пана Р. Марусте
Пана Дж. Борреджо Борреджо
пані Р. Джегер, суддів
І пані С. Вестердік, Реєстратора відділу

Після приватного розгляду 16 жовтня 2007 року, Виставили наступне рішення, що було прийнято в цей день:

ПРОЦЕДУРА

1. Справа була порушена за заявою (№ 24131/03) проти України, у суді у відповідності зі статтею 34 Конвенції по Захисту прав людини й основних воль (Конвенція) громадянки України Ольги Миколаївни Чуян (заявник) 04 липня 2003 року.
2. Уряд України (Уряд) було представлено Агентом, паном Ю. Зайцевим.
3. 20 листопада 2006 року суд оголосив заяву частково неприйнятною і вирішив обговорити скарги відносно тривалості розглядів і відсутності засобів судового захисту відносно цього в Україні. Застосовуючи Статтю 29 § 3 Конвенції, суд вирішив контролювати допустимість й обставини заяви одночасно.

ФАКТИ ОБСТАВИНИ СПРАВИ

- 4 Заявник народжений в 1952 році й проживає в Одесі.
5. У жовтні 1993 року заявник ініціював цивільний позов у Маліновському районному суді міста Одеси (Маліновський суд) проти пані Т.В. її сестри, вимагаючи розділити їхній будинок і прилягаючі землі. Пізніше справа була передана в Київський районний суд міста Одеси (Київський суд).
6. Між 1993 й 2000 роками була проведена оцінка шістьома експертами з метою створення пропозиції для розділу будинку й землі.
7. 12 грудня 2000 року Київський суд відхилив позови заявника. Суд знайшов неможливим розділити майно для задоволення сторін. Це рішення стало остаточним.
8. 6 червня 2001 року Президія Одеського обласного Суду (Обласний суд) анулювала це рішення, після протесту, наданого заступником Президента, і передала справу для нового розгляду. Пані В. подала зустрічний позов із пропозицією альтернативної схеми розподілу будинку й землі.
9. 5 грудня 2001 року Київський суд частково визнав позов обох сторін, розділивши будинок і землю між ними Мані Т.М. звернулася із клопотанням, вимагаючи повторного розділу будинку Жодна з сторін не вимагала повторного розділу землі й рішення суду від 5 грудня 2001 року стало остаточним у цій частині.
- 10 20 червня 2002 року Обласний суд скасував рішення суду від 5 грудня 2001 і провів повторний розподіл будинку між сторонами. Це рішення суду стало остаточним 17 січня 2003 року після того, як Верховний Суд скасував запит заявника відносно дозволу на касаційну апеляцію
11. У липні 2002 року пані Т.В. звернулася в Київський суд із проханням пояснити, яким чином можна погодити схему розподілу землі, визначену відповідно до рішення суду від 05 грудня 2001 року, з розділом будинку, відповідно до рішення суду від 20 червня 2002 року У цьому пояснювальному рішенні від 09 серпня 2002 року суд повторно розділив землю для усунення протиріч зі схемою розподілу будинку. Була порушена процедура правозастосування.
12. Заявник звернувся із клопотанням відносно пояснювального рішення від 09 серпня 2002 року.
13. 30 березня 2004 року Обласний суд виявив, що під час розподілу землі Київський суд змінив остаточне рішення суду від 20 червня 2002 року й у такий спосіб перевищив свої юридичні повноваження Таким чином, суд анулював пояснення від 09 серпня 2002 року.
14. 13 квітня 2004 року, пані Т.В звернулася в Обласний суд для повторного відкриття розгляду й перегляду його рішення від 20 червня 2002 у світлі нових обставин, що з'явилися," (анулювання пояснювального рішення від 9 серпня 2002 року).
15. 18 травня 2004 року Обласний суд відновив розгляд й 16 червня 2004 року виніс нове рішення відносно розподілу землі у відповідності зі схемою розподілу будинку, встановленою 20 червня 2002 року.
16. 12 липня 2004 року заявник звернувся з касаційною скаргою на рішення суду від 5 грудня 2001 року й 20 червня 2002 року й на рішення від 16 червня 2004 року, що стосується повторного розподілу землі.
17. 6 грудня 2006 року Верховний суд відхилив вимогу заявника відносно дозволу на касаційну апеляцію проти вищевказаних рішень суду, виявивши, що 17 січня 2003 року вони вже були предметом касаційного перегляду. Однак, Верховний суд передав справу на новий розгляд "у світлі нових обставин, що з'явилися", скасувавши рішення від 16 червня 2004 року. Зокрема, суд виявив, що його рішення було прийнято некомпетентними присяжними, оскільки один з членів присяжних раніше вже підписував рішення від 20 червня 2002 року.
- 18 5 квітня 2007 року Обласний суд анулював схему розподілу землі, встановлену відповідно до рішення суду від 5 грудня 2001 року й указав розподіл, що

відповідає розділу будинку відповідно до рішення суду від 20 червня 2002 року.

19. Заявник подав касаційну скаргу проти цього рішення, з вимогою повторно - розділити землю. Розгляд її касаційної скарги ще не закінчено.

ЗАКОН

I ОБСЯГ СПРАВИ

20. Після рішення суду про допустимість, заявник подав документи по суті справи, у яких вона повторила й конкретизувала всі свої попередні скарги.

21. Уряд не надав ніяких коментарів

22. Суд заявляє, що в його частковому рішенні про допустимість від 20 листопада 2006 року він відклав розгляд скарг заявника у відповідності зі статтею 6 § 1 і Статтею 13 Конвенції, відносно тривалості розгляду її вимог проти пані Т.В. відносно розділу майна й відсутності засобів судового захисту щодо цього. У той же час, всі інші скарги заявника були визнані неприпустимими. Таким чином, обсяг справи в цей час обмежується скаргами, які були відкладені, (см. Агротехсервіс проти України № 62608/00, §376 5 липня 2005 року).

II СТВЕРДЖУВАНІ ПОРУШЕННЯ СТАТТІ 6 § 1 КОНВЕНЦІЇ

23. Заявник звернувся зі скаргою, стосовно того, що тривалість розгляду несумісна з вимогами "розумних строків", зазначеними в Статті 6 § 1 Конвенції, що говорить наступне:

"У визначенні своїх цивільних прав і зобов'язань кожна людина має право... розгляд протягом розумного строку ... судом..."

24. Уряд заперечив цей аргумент

A. Допустимість

25. Суд звертає увагу на те, що ця скарга не є очевидно необґрунтованою в значенні Статті 35 §3 Конвенції. Також він відзначає, що вона не є припустимою на будь-яких інших підставах. Таким чином, вона повинна бути визнана припустимою.

B. Обставини справи

26. Розгляд почався в 1993 році. Однак, період, що потрібно враховувати, почався тільки 11 вересня 1997 року, коли набуло чинності визнання Україною права на індивідуальне клопотання. Проте, при оцінюванні розумного часу, що пройшов із цього дня, потрібно враховувати стан розгляду справи до визнання Україною права на індивідуальне клопотання

27. Суд далі з'ясував, що період з 12 грудня 2002 року по 6 червня 2001 року не може враховуватися, оскільки протягом цього періоду часу існувало остаточне рішення суду в справі заявника й не було заявлено ніяких судових процедур або процедур правозастосування.

28. Обговорюваний період все ще не закінчено. Він триває вже дев'ять років і сім місяців. Протягом цього строк скарги заявника розглядалися на трьох судових рівнях.

29. Суд повторює, що розумна тривалість розгляду повинна оцінюватися у світлі обставин справи й з посиланням на наступні критерії: складність справи, поведження заявника й відповідних органів, і чим мотивується заявник у цій

суперечці (див, серед інших органів, Фрайдлендер проти Франції (GC), № 30979/96, №43, ECHR 200-VII).

30 Суд часто виявляв порушення Статті 6 §1 Конвенції в справах, у якій підіймаються питання, подібні до питань цієї справи (див. наприклад Павлюлінець проти України, № 70767/01, §§ 49-52, 6 вересня 2005 року й Мороз та інші проти України, № 36545/02, § 58-62, 21 грудня 2006 року).

Після вивчення всіх представлених матеріалів, Суд вважає, що Уряд не надав ніяких фактів або аргументів, які могли б спонукати його до прийняття різних рішень по цій справі Застосовуючи прецедентне право, суд вважає, що в цій справі тривалість розгляду була надмірною й не відповідала вимозі "розумних строків". Відповідно до цього мало місце порушення статті 6 § 1.

III ЗАТВЕРДЖУВАНІ ПОРУШЕННЯ СТАТТІ 13 КОНВЕНЦІЇ

32. Заявник також звернувся зі скаргою відносно того, що вона не одержала ніяких засобів судового захисту відносно перевищення тривалості розгляду. Вона посилається на статтю 13 Конвенції.

33. Уряд вважає, що Стаття 13 не є застосовною до обставин справи, оскільки заявник не подав спірного позову по Статті 6 § 1

34. Суд посилається на свої відомості в параграфі 25 й 31 вище й відзначає, що ця скарга пов'язана зі скаргою заявника згідно зі статтею 6 §1. Суд вважає, що вона повинна бути оголошена припустимою.

35. Суд повторює, що Стаття 13 гарантує ефективні засоби судового захисту перед національною владою відносно будь-яких затверджуваних порушень вимог Статті 6 §1 відносно розгляду справи протягом розумного строку (див. Кудля проти Польщі (OC) № 30210/90 § 150 ECHR 2000-X1). Уряд не вказав жодного засобу судового захисту, яким міг би скористатися заявник.

36. Суд вважає, що в цій справі має місце порушення Статті 13 Конвенції, відносно відсутності засобів судового захисту відповідно до місцевих законів, за допомогою яких заявник міг би одержати офіційну підтримку для того, щоб її справа була розглянута в розумний термін, як зазначено в Статті 0 §1 Конвенції (див. Єфименко проти України, № 55870/00, §04. 18 липня 2006 року).

IV ЗАСТОСУВАННЯ СТАТТІ 41 КОНВЕНЦІЇ

37. Стаття 41 Конвенції говорить

Якщо Суд виявляє той факт, що мало місце порушення Конвенції або Протоколу, і якщо внутрішні закони зацікавлених Високих Договірних Сторін дозволяють виконання часткового відшкодування. Суд, по необхідності, надасть справедливую компенсацію! постраждалій стороні."

А. Збиток

38. Заявник вимагає 14,000 Євро відносно нематеріального збитку.

39. Уряд заперечив цей позов.

40. Суд вважає, що заявник повинен одержати компенсацію нематеріального збитку, що стосується тривалості розгляду. Керуючись об'єктивними підставами, він присуджує заявникові компенсацію в сумі 2400 Євро.

Б. Витрати

41. Заявник також вимагає 3,000 Євро за судові витрати.

42. Уряд розглянув цей позов, звертаючи увагу на те, що заявник ніколи не повідомляв суду про свої претензії до останнього подання.

43. Відповідно до прецедентного права, заявник має право на компенсацію витрат тільки в тій мері, у якій було показано, що вони були необхідні й фактично були понесені, а також були розумні за розміром. Суд звертає увагу на те, що заявник не представив ніяких документальних підтверджень по заявлених судових витратах. Більш того, відносно розглядів відповідно до Конвенції, суд вважає, що справа не мала виняткової складності, і до заявникові було дозволено використовувати російську мову, і що її представник не робив ніяких подань від її імені. На підставі наявної інформації, суд відхиляє позов заявника відносно компенсації судових витрат.

В. Штрафний відсоток.

44. Суд вважає, що штрафний ви соток повинен ґрунтуватися на маржинальному позичковому відсотку Європейського Центрального Банку, до якого потрібно додати три процентних пункти

НА ПІДСТАВІ ЦЬОГО, СУД ОДНОСТАЙНО

Заявляє частину заяви, що залишилася, припустимою.

Погоджується з тим, що мало місце порушення Статті 6 §1 Конвенції;

Погоджується з тим, що мало місце порушення Статті 13 Конвенції;

Погоджується з тим, що

Держава-відповідач зобов'язана виплатити заявникові, протягом трьох місяців від дня вступу в силу рішення суду, у відповідності зі Статтею 44 §2 Конвенції, 2,400 Євро (дві тисячі чотириста Євро) як компенсацію нематеріального збитку, сума повинна бути переведена в національну валюту Держави-відповідача у відповідності зі ставкою, застосовною на дату виплати, плюс будь-які податки, що підлягають оплаті.

Після закінчення вищевказаних трьох місяців виплати, на вищезазначену суму буде нараховуватися простий відсоток, згідно зі ставкою рівною маржинальному позичковому відсотку Європейського Центрального Банку протягом періоду прострочення, плюс три процентних пункти.

5. Відхиляє частину позову заявника, що залишилася, на справедливую компенсацію.

Виконано англійською мовою, письмо ю повідомлено 1.¹- листопада 2007 року відповідно до Закону 77 §§ 2 й 3 Законів Суду

Реєстратор Клаудія Вестердік

Президент Піе Лоренцен

Чуян проти України Рішення суду